

klargøre, hvad det drejer sig om, kan man dele de 27 love op i to typer:

Den første type er en gruppe love, der drejer sig om beskikkelse, autorisation og udpegning, kort sagt tilfælde, hvor staten ved statslig beskikkelse eller autorisation ell. lign. giver en slags blåt stempel til eksempelvis autoriserede revisorer eller registrerede ejendomsmæglere.

Den anden gruppe love er valglovene, og dér er der selvfølgelig en helt anden problemstilling. Der er i hvert enkelt tilfælde foretaget en vurdering af, hvilken af de tre nye værgemålsformer det er nødvendigt at overføre til de steder, hvor der tidligere stod »umyndig«.

De tre nye typer værgemålsformer er nævnt i værgemålslovens §§ 5, 6 og 7. § 6 er den absolut mest vidtgående og den, der omhandler analogt til den tidligere totale umyndiggørelse, hvorimod § 5 drejer sig om den type værgemål, som vi kæmpede for at få indført, nemlig den nuancerede og afgrænsede værgemålsform, der vedrører økonomiske og/eller personlige forhold, og endelig er der afløseren for det, der tidligere hed lavværgemål, nemlig det, der hedder samværgemål som nævnt i lovens § 7.

Hvis vi skal kigge på det, jeg grupperede under offentlige hverv, er der i hvert enkelt tilfælde i de love, der skal konsekvensændres nu, valgt løsninger, der afbalancerer hensynet til samfundet med hensynet til den person, der er omfattet af et værgemål. F.eks. kan man se, at autoriserede revisorer og lægdommere i boligretten ikke kan beskikkes, autoriseres eller udpeges, hvis de er omfattet af værgemål efter §§ 5, 6 eller 7, altså alle tre værgemålsformer, mens man derimod, hvis man kigger på, hvilke begrænsninger der er med hensyn til at få et næringsbrev, kan se, at det kun er den allermest vidtgående form for værgemålsforanstaltning, der udelukker folk fra at få et næringsbrev.

Dér kan der være mange rimelighedsbetragtninger. I hvert tilfælde falder det mig ind, at det er helt rimeligt, at det naturligvis sagtens vil kunne lade sig gøre at få et næringsbrev som pølsemand eller noget andet relativt ukompliceret, selv om man eventuelt er underkastet et samværgemål. I det tilfælde kan det i øvrigt også lade sig gøre at udøve virksomheden, hvis værgen tillader, at den form for næring finder sted.

Den anden gruppe love, der er omfattet af lovforslaget i dag, er valglovene. Det drejer sig om lovene om valg til Folketinget, om kommunale valg og om valg til EU. Her vil det frem-

over være personer, der kun er omfattet af § 6 – som drejer sig om fratagelse af den retlige handleevne – der ikke vil kunne have valgret. Det vil formentlig blive nogenlunde den samme personkreds som den, der i dag ikke har valgret, fordi de er umyndiggjort. Det foreslås altså, at de mindre indgribende værgemål ikke skal forhindre folk i at bruge deres stemmeret. Vi så i forbindelse med vedtagelsen af værgemålsloven, at der formentlig fremover vil være flere personer end i dag, der vil være omfattet af værgemålslovgivningen, og derfor synes jeg også, der med den nye værgemålsbestemmelse er tale om et godt afbalanceret forslag.

Vi er enige i de afbalanceringer, der er sket fra Justitsministeriets side, og anbefaler lovforslaget til vedtagelse og dermed til en positiv udvalgsbehandling.

Inge Dahl-Sørensen (V):

Da Venstre stod bag værgemålsloven i 1995, er vi som udgangspunkt positive over for de nødvendige konsekvensrettelser i den øvrige lovgivning. Vi er glade for, at der allerede i så god tid før lovens ikrafttræden bliver udarbejdet konsekvensrettelser, så vi får mulighed for at behandle disse i god ro og orden.

Det forekommer mig dog, at disse konsekvensrettelser ikke er helt gennemført. Der er således ikke gennemført rettelselser i anpartsselskabsloven, og en række ministerier har ikke bidraget med rettelselser. Vi må således måske nok forudse endnu en omgang rettelselser, som kunne have været indbygget i dette lovforslag.

Vi er glade for, at en del af de enkelte ændringer betyder en faktisk udvidelse af kredsen af personer, der kan deltage i samfundslivet. Disse revisioner tyder på, at vi med den noget mere smidige lov, hvor værgemål kan afvejes efter den enkeltes situation, har opnået, at værgemål kan benyttes i flere tilfælde. Vi opnår dermed en bedre beskyttelse af borgere, der tidligere ikke kunne benytte sig af umyndiggørelsesbestemmelserne, fordi de var for vidtgående.

Men der er naturligvis også ændringer, der forekommer noget mere problematiske. Bestemmelserne vedrørende lov om valg til Folketinget og lov om kommunale valg rummer et dilemma. På den ene side skal vi i videst muligt omfang beskytte borgernes demokratiske rettigheder for at sikre fair valg. På den anden side skal vi også beskytte vores demokratiske system mod udnyttelse. Her tænker jeg særlig på de tilfælde, hvor borgere med svækkede åndsevner bliver